

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e –підпис Олег ЛАГОДНЮК
08.11.2021

06-10-112S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Інформаційні жанри журналістики		Information Journalism Genres	
Шифр за ОП	OK15	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of education: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Журналістика	06	Field of knowledge: Journalism	
Спеціальність: Журналістика	061	Field of study: Journalism	
Освітня програма: Журналістика		Degree Programme: Journalism	

Силабус навчальної дисципліни «**Інформаційні жанри журналістики**» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» галузі знань 06 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2021. 9 с.

ОПП на сайті університету:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/edu=5Fprograms/2021.html>

Розробники:

Супрун Людмила Вікторівна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри журналістики та українознавства,
Назарук Вікторія Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та українознавства.

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 01 від 30 серпня 2021 року

Завідувачка кафедри – **Малевич Леся Дмитрівна**, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми – **Супрун Володимир Миколайович**, доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики та українознавства

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту.
Протокол №1 від 02 вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту – **Ковшун Наталія Едуардівна**, доктор економічних наук, професор.

СЗ №-5850 в ЕДО

© Супрун Л.В.,
© Назарук В.М.,
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Журналістика»</i>
Спеціальність	<i>061 «Журналістика»</i>
Рік навчання	<i>1</i>
Семестр	<i>1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції	<i>14 годин</i>
Практичні заняття	<i>16 годин</i>
Самостійна робота	<i>60 годин</i>
Курсова робота	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Лектор

Супрун Людмила Вікторівна,
доктор наук із соціальних комунікацій, професор,
професор кафедри журналістики та українознавства

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Супрун_Людмила_Вікторівна
Як комунікувати l.v.suprun@nuwm.edu.ua
ORCID [0000-0002-9427-922X](https://orcid.org/0000-0002-9427-922X)

Назарук Вікторія Михайлівна,
кандидатка філологічних наук,
асистентка кафедри журналістики та українознавства

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Назарук_Вікторія_Михайлівна
ORCID [0000-0002-3435-1744](https://orcid.org/0000-0002-3435-1744)
Як комунікувати v.m.nazaruk@nuwm.edu.ua
Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, мета та завдання

Навчальна дисципліна «**Інформаційні жанри журналістики**» формує в студентів знання про специфіку інформаційних жанрів, їхній стан і перспективи розвитку. Курс має подати системні основи знань і навичок, необхідних для підготовки журналістами творів різних інформаційних жанрів.

Важливим для медійника є розуміння жанрової палітри інформаційної (новинної або західної) журналістики, специфіки збору, обробки та оприлюднення фактів без акцентування на авторстві матеріалу. Останнє важливе в аспекті того, що інформаційна журналістика або ж журналістика факту не передбачає жодного суб'єктивізму.

У курсі висвітлюються також особливості композиційного та мовностилістичного факту (реалії) у текстуальній площині певного жанрового різновиду (замітка, інтерв'ю, репортаж, звіт).

Предметом вивчення дисципліни є система жанрів журналістики факту, або інформаційної журналістики та особливості роботи з інформацією.

Мета курсу полягає в опануванні основ інформаційних жанрів, отриманні практичних навичок, необхідних для успішної журналістської діяльності.

Завдання курсу:

- розвивати навички підготовки журналістських творів інформаційних жанрів для всіх видів ЗМІ;
- формувати уявлення про особливості підходів до створення інформаційного продукту із врахуванням специфіки каналу його поширення та особливостей його аудиторії;
- інформувати про важливе місце підготовки новин у професійній діяльності журналістів різних засобів масової інформації;
- донести важливість професійних стандартів новинної журналістики до студентів;
- познайомити із правилами верифікації інформації у роботі із новинами;
- розвинути нульову толерантність до ненормативних явищ у медіа (джинси, дезінформації, фейків).

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=61>

Компетентності

- ЗК 01.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.
СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.
ПР 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для

Програмні результати

навчання

створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР 08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР 11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Жанрологія журналістики

Тема 1. Вступ. Професійні стандарти інформаційної журналістики

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Предмет, завдання, теоретичні засади курсу. Місце і роль інформаційної журналістики в загальній системі ЗМІ. Баланс думок і точок зору. Достовірність. Відокремлення фактів від коментарів. Точність. Повнота. Оперативність. Місце автора в системі інформаційної журналістики. Об'єктивність повідомлення.

Тема 2. Поняття жанру в журналістикознавстві

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Визначення жанру. Жанроутворювальні чинники в журналістиці. Жанрова система журналістики. Характеристика інформаційних жанрів. Симбіоз жанрів.

Тема 3. Методи пошуку і збирання інформації в журналістиці

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8

Методика журналістської роботи з фактом. Факт у журналістських творах інформаційних жанрів. Методи аналізу й синтезу та узагальнення матеріалу. Метод прогнозування в журналістиці

Змістовий модуль 2. Особливості інформаційних жанрів

Тема 4. Замітка

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 4, самостійної роботи – 8

Загальна характеристика новини. Призначення і жанрові особливості замітки. Жанрові різновиди замітки. Методика підготовки замітки до друку

Тема 5. Інтерв'ю

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Призначення і жанрові особливості інтерв'ю. Жанрові різновиди інтерв'ю. Методика підготовки інтерв'ю до друку. Техніка ділового спілкування журналіста.

Тема 6. Репортаж	
	<p><i>Кількість годин:</i> лекцій –2, практичних занять –2, самостійної роботи – 8</p> <p>Призначення і жанрові особливості репортажу. Жанрові різновиди репортажу. Методика підготовки репортажу до друку</p>
Тема 7. Звіт. Коментар	
	<p><i>Кількість годин:</i> лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</p> <p>Призначення і жанрові особливості звіту. Жанрові різновиди звіту. Методика підготовки звіту до друку. Поняття про коментар як окремий інформаційний жанр, його призначення та жанрові особливості.</p>
Тема 8. Новітні тенденції в інформаційній журналістиці	
	<p><i>Кількість годин:</i> лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 8</p> <p>Онлайн-блоги, канали, відеоконференції тощо як окремі журналістські жанри. Поширення своїх матеріалів у соціальних мережах. Конфліктно-чутлива тематика в інформаційній журналістиці. Гендерні аспекти в інформаційній журналістиці.</p>
Методи, технології навчання та викладання	Методи: мінілекція, бесіда, дискусія, спостереження, ділові ігри, аналіз фактів, майстер-класи журналістів-практиків, індивідуальні ситуативні завдання, тренінги, проведення самоаналізу результатів. Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові.
Засоби навчання	Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, електронні ресурси, дидактичні матеріали.
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку в кожному семестрі студенти можуть отримати такі обов’язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 балів – за поточну роботу; - 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів), який може бути зараховано як підсумковий. Студент має право скласти підсумковий контроль (екзамен) під час сесії (максимальний бал – 40), при цьому результати модульних контрольних робіт анулюються. <p>Усього – 100 балів.</p> <p>Шкала оцінювання з детальним розподілом балів за темами наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=61</p> <p>Оцінювання виконаних завдань, у тому числі творчого характеру, здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):</p> <ul style="list-style-type: none"> 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні; 60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру; 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень. <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за написання рефератів, есе</p>

дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу, готувати власні інформаційні матеріали.

В освітньому процесі використовуються наукові дослідження викладача курсу.

Інформаційні ресурси

Основна література:

1. Балалаєва О.В. Класифікація жанрів новинної журналістики: вітчизняні та зарубіжні підходи. Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. Серія: Соціальні комунікації. 2017. Вип. 12. С 36-39.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: нач. посібник. К.: Академія Української преси, 2011. 262 с.
3. Василенко М.К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі: монографія. К.: Ін-т журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2006. 238 с.
4. Дрешпак В.М. Жанрологія журналістських творів. Дніпро: УМСФ, 2021. 186 с.
5. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. 3-тє вид. Львів: ПАІС, 2008. 276 с
6. Ефективне виробництво теленовін: практичний посібник для журналістів. К.: МГО Інтерньюз-Україна. 2006. 119 с.
7. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: навчальний посібник. К.: Академія Української преси, Центр Вільної Преси, 2010. 258 с
8. Кодекс професійної етики українського журналіста. Журналіст України. 1997. № 5 - 6.
9. Лавриш Ю. Жанрова палітра нових медій: специфіка і креативність. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2018. Вип. 44. С. 239-245.
10. Лешко У. Типологія жанрів Інтернет-журналістики. Вісник Лвівського університету. Серія: Журналістика. 2018. Вип. 44. С. 246-253.
11. Лубкович І. Інформаційна журналістика: методи збору інформації, відображення дійсності та жанри. Львів. ПАІС, 2017. 104 с.
12. Михайлин І. Журналістська освіта і наука: підручник. Суми.: Університетська книга, 2009. 336 с.
13. Михайлин І. Основи журналістики: підручник. Вид. 3-є доп. та поліпш. К.: ЦУЛ, 2002. 301 с.
14. Назаренко Г.І. Інформаційні жанри журналістики: навч. посібник. К.: НАУ, 2010. 114 с.

15. Петрів Т. Інформаційні процеси в контексті глобалізації. К., 2003.
16. Потятиник Б. Медіа: ключі до розуміння. Львів.: ПАІС, 2004. 310 с. .
17. Радчик Р.В. Журналістський фах: інформаційні жанри: навч. посібник. К.: Київський університет, 2015. 271 с.
18. Рендел Д. Універсальний журналіст. К., К.І.С., 2007. 286 с.
19. Риженко Л.М. Жанрові моделі друкованих ЗМІ. Старі проблеми і нові підходи. Наукові записки інституту журналістики. 2017. Т. 2 (67). С. 58-65.
20. Харитоненко О. Звіт у сучасній науковій публіцистиці: різновиди, особливості жанрової моделі. Журналістика. 2016. Вип. 15 (40). С. 137-154.
21. Шебеліст С.В. Типологія журналістських жанрів: сучасні теоретичні дискусії . Молодий вчений. № 9.1 (85.1). 2020. С. 136-140.
22. Шутяк Л.М. Польська школа художнього репортажу. Інформаційне суспільство. 2016. Вип. 23. С. 31-37.

Додаткова література:

1. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. К.: Центр вільної преси, 2017. 377 с.
2. Голуб О.П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста: практ. посібник.К.: ТОВ «Софія-А»,2016. 184 с.
3. Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики. К.:Центр вільної преси, 2014. 358 с.

Інтернет-ресурси:

1. Видання про журналістику та для журналістів. URL: <https://medialab.online/>
2. Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/>
3. Інтерньюз-Україна. URL: <https://internews.ua/>
4. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
5. Комісія журналістської етики. URL: <https://cje.org.ua/>
6. Національна спілка журналістів України. URL: <http://nsju.org/>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перекладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перекладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Оголошення стосовно дедлайнів складання та перекладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна

причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>
Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>
Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/>
За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін.
Результати опитування надсилають студентам.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі.
Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.

Навчання осіб з інвалідністю

Документ стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступний за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>
У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.
Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Лектор

Супрун Людмила Вікторівна, доктор наук із соціальних комунікацій,
професор кафедри журналістики та українознавства